

TEZA:

Brak udziału w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym strony pokrzywdzonej z uwagi na jej niezawiadomienie jest naruszeniem reguł postępowania. W rozpoznawanej sprawie, gdy końcowym efektem postępowania jest orzeczenie uniewinniające, nie można wykluczyć, że w toku rozprawy pokrzywdzony posłużyłby się takimi argumentami, które miałyby wpływ na treść orzeczenia.

Zgodnie z art. 438 punkt 2 k.p.k. w związku z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych takie orzeczenie ulega uchyleniu gdyż stwierdzono obrazę przepisów postępowania, która mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia.

WO-209/22

ORZECZENIE

z dnia 28 marca 2023 roku

**Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w
Warszawie w składzie:**

Przewodniczący: SWSD Piotr Karwat

Sędziowie: SWSD Adam Lonty

SWSD Michał Łukasik /sprawozdawca/

Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Dariusza Drozdowskiego

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2023 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego T. B. obwinionego o naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu ustalonym uchwałą z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych) w zw. z art. 12 Kodeksu karnego

z powodu odwołania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP od orzeczenia z dnia 5 września 2022 r. Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w sprawie OSD 17/22

orzeka:

1. uchyła zaskarżone orzeczenie z dnia 5 września 2022 r., sygn. akt OSD 17/22 w

- przedmiocie ukarania obwinionego radcy prawnego T.B. i przekazuje sądowi dyscyplinarnemu I instancji do ponownego rozpoznania,
- kosztami postępowania odwoławczego obciąża Krajową Izbę Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Dnia 5 września 2022 r. w sprawie o sygn. akt OSD 17/22 Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych, po przeprowadzeniu rozprawy, wydał orzeczenie, w którym:

w punkcie 1 uniewinnił Obwinionego radcę prawnego T.B. obwinionego o to, że w okresie od stycznia 2020 r. do czerwca 2021 r. w (...). działając umyślnie, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, przy wykorzystaniu takiej samej sposobności naruszył obowiązek dbałości o godność zawodu radcy prawnego, co mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej i podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego w ten sposób, że będąc jako dzierżawca zobowiązanym do zapłaty czynszu dzierżawnego w wysokości 130.588 zł za rok 2020 i w wysokości 130.588 zł za rok 2021 na rzecz wydzierżawiających G.L. i B. L. z tytułu umowy dzierżawy nieruchomości objętych księgami wieczystymi o nr. (...), (...), (...), (...), (...), (...) zawartej w dniu 29.02.2012 r. nie zapłacił tej kwoty na rzecz wierzycieli, pomimo wezwania do zapłaty skierowanego w dniu 13 maja 2021 r. przez zarządcę nieruchomości M. K., działając tym samym na szkodę wierzycieli wydzierżawiających,

tj popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1166) w zw. z art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014 r. w sprawie uchwalenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 12 kodeksu karnego

w punkcie 2 kosztami postępowania w kwocie 2.600 zł obciążył Okręgową Izbę Radców Prawnych.

Od powyższego orzeczenia, 16 października 2022 roku zostało wniesione przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP odwołanie zaskarżające orzeczenie w całości na niekorzyść Obwinionego radcy prawnego. Z powołaniem się na art. 427 § 1 i 2 kpk oraz przepisy art. 438 pkt 1a kpk i art. 454 kpk przedmiotowemu orzeczeniu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki

Radców Prawnych stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014 r. w sprawie uchwalenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego polegającą na jego błędnej interpretacji poprzez przyjęcie, iż działanie radcy prawnego ze sfery jego życia prywatnego może stanowić delikt dyscyplinarny wyłącznie wtedy, gdy radca prawny, popełniając dany czyn, powołuje się bezpośrednio na swój status zawodowy.

Wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sadowi I instancji.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny ustalił i zważył co następuje:

Odwołanie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP zasługuje na uwzględnienie jakkolwiek z innych względów niż podniesione w jego treści.

Mianowicie wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego został złożony 8 lipca 2021 r. przez Pana M. K.– doradcę restrukturyzacyjnego i zarazem zarządcę nieruchomości dłużników B. L. i G. L. Postanowienie z dnia 10 sierpnia 2021 r. Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP o wszczęciu dochodzenia wskazuje Pana M. K. jako zawiadamiającego (T.I k. 102), a o wszczęciu dochodzenia został on zawiadomiony pismem z dnia 13 sierpnia 2021 r. (T. I k.103), przy czym w aktach sprawy brak zwrotnego poświadczenia odbioru.

Złożony 20 kwietnia 2022 r. przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP wniosek o ukaranie nie wymieniał Pana M. K. jako osoby podlegającej wezwaniu na rozprawę, natomiast zarządzenie wskazywało Pana M.K. jako adresata zawiadomienia o skierowaniu wniosku. (T.I k.153).

W aktach sprawy znajduje się datowane na 10 maja 2022 r. pismo zawiadamiające M. K. o skierowaniu wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP dnia 20 kwietnia 2022 r. o ukaranie radcy prawnego (T.I k.155) przy czym w aktach sprawy, tak jak poprzednio, brak zwrotnego poświadczenia odbioru.

W sprawie, już po wydaniu orzeczenia przez OSD OIRP, wpłynął datowany na 10 stycznia 2023 r. wniosek M K. o uznanie jego osoby za pokrzywdzonego i przyznanie mu statusu strony, doręczenie odpisu wyroku oraz umożliwienie sporządzenia kopii akt sprawy.

Zdaniem Wnioskodawcy poczynania Obwinionego, radcy prawnego T.B., skutkują brakiem wpływów pieniężnych z dzierżawy uniemożliwiających na podstawie art. 940 kpc między innymi uzyskanie wynagrodzenia przez zarządcę nieruchomości i

zwrot poniesionych wydatków należnych osobie sprawującej tę funkcję.

Należy mieć na względzie, że – jak stanowi art. 68 ust. 1 ustawy o radcach prawnych - Stronami w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym są oskarżyciel, obwiniony i pokrzywdzony.

Jak stanowi art. 68 ust. 5 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1166) pokrzywdzonym jest osoba, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone postępowaniem radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego określonym w art. 64.

Z racji argumentacji podniesionej w piśmie przez M. K., Wnioskodawcy mógł przysługiwać przymiot Pokrzywdzonego pod warunkiem stwierdzenia bezpośredniości naruszenia dobra prawnego tego podmiotu konkretnym postępowaniem, będącym przedmiotem osądu (tak w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2016 r. SDI 17/16).

Jak już wcześniej wspomniano w aktach sprawy brak zwrotek dwóch pism adresowanych na siedzibę zarządcy, których otrzymanie umożliwiłoby zawiadamiającemu złożenie wniosku o przyznanie przymiotu strony w rozumieniu art. 65 ust. 5 ustawy o radcach prawnych i uczestniczenie w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym, złożenie wyjaśnień w charakterze strony i przedstawienie swojego punktu widzenia w rozpatrywanej sprawie.

W rozpoznawanej sprawie, z treści wniosku z 8 lipca 2021 r. wynika udział w niej firmy (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, której obok Wnioskodawcy mógł przysługiwać przymiot Pokrzywdzonego. Taki sam status mógł też przysługiwać firmie (...) Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA reprezentujące (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty.

Już z treści orzeczenia sądu dyscyplinarnego I instancji wynika, że Obwiniony działał na szkodę wierzycieli wydzierżawiających.

Należy też wziąć pod uwagę, że kwestia popełnienia deliktu dyscyplinarnego przez radcę prawnego T. B. za podobny czyn popełniony w innym czasie była rozpatrywana przez OSD OIRP w sprawie o sygn. akt OSD 26/20. Jak wynika z protokołu rozprawy o terminie rozprawy 20 sierpnia 2020 r. został powiadomiony pełnomocnik skarżącego adwokat M. E. K. Rozpatrując 6 maja 2021 r. odwołanie Obwinionego od orzeczenia w tej sprawie na rozprawę przez WSD w Warszawie w

sprawie o sygn. akt WO-205/20 odnotowano w protokole rozprawy, że nie stawili się na nią pełnomocnicy i przedstawiciele trzech pokrzywdzonych: zawiadamiającego, (...) Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA; (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty.

Brak udziału w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym jednej ze Stron z uwagi na jej niezawiadomienie, której udział w nim jest w pełni uzasadniony, może skutkować zaistnieniem wady formalnej. W rozpoznawanej sprawie, zwłaszcza w przypadku braku powiadomienia Strony o toczącym się postępowaniu i gdy końcowym efektem postępowania jest uniewinnienie Obwinionego, nie można wykluczyć przypadku, że w toku rozprawy Pokrzywdzony posłużyłby się takimi argumentami, które znalazłyby uznanie składu orzekającego.

Rozstrzygając sąd dyscyplinarny II instancji zatem doszedł do przekonania, że Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP, a jeszcze wcześniej Rzecznik Dyscyplinarny OIRP, winni byli uprzednio rozstrzygnąć kwestię przyznania Pokrzywdzonym tego przymiotu lub odmowy, a dopiero potem merytorycznie rozstrzygnąć o winie Obwinionego lub jej braku.

Nie przesądzając zatem z góry kwestii, czy w rozpoznawanej sprawie i komu przysługuje przymiot Strony, brak powiadomienia potencjalnej osoby uprawnionej o terminie rozprawy należy uznać za uchybienie, które mogło wywrzeć wpływ na końcowe rozstrzygnięcie.

Jak stanowi art. 438 punkt 2 KPK w związku z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych orzeczenie ulega uchyleniu lub zmianie w razie stwierdzenia obrazy przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia.

Tym samym zaistniała podstawa do uchylenia orzeczenia OSD i przekazanie do ponownego rozstrzygnięcia.

Na marginesie sprawy WSD w Warszawie zauważa, że 24 stycznia 2023 r. w sprawie o sygn. akt II ZK 26/22 kasacja obrońcy radcy prawnego T.B. od orzeczenia WSD KIRP z dnia 6 maja 2021 r. sygn. akt WO 205/20 okazała się zasadna.

O kosztach postępowania poniesionych przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym rozstrzygnięto na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie drugie ustawy o radcach prawnych.